A1 Topaic 14

Ag déanamh socruithe

2

A1 Topaic 14

01 Ag déanamh socruithe
Cuid a hAon

Labhairt

3

01 Ag déanamh socruithe

Le múineadh:
- Ceist a chur ar dhuine an mbeidh sé saor agus an cheist sin a fhreagairt
- tagairt d'ócáidí sóisialta
- ceist a chur ar dhuine cén uair a bheidh rud éigin ar siúl agus an cheist sin a fhreagairt
- cuireadh a thabhairt do dhuine
- glacadh le agus diúltú do chuireadh.

4

©GaeilgegoDeo2024

Ag déanamh socruithe

- Beidh sibh ag baint úsáide as an aimsir fháistineach sa topaic seo.

5

An briathar Bí

- **An Aimsir Chaite**
  - An raibh?
  - Bhí
  - Ní raibh

6

An briathar Bí

- **An Aimsir Chaite**
  - *An raibh an aimsir go maith inné?*
  - *An raibh tú ar saoire sa Spáinn?*
  - *An raibh tú tinn an tseachtain seo caite?*

7

©GaeilgegoDeo2024

An briathar Bí

- **An Aimsir Láithreach**
  - An bhfuil?
  - Tá
  - Níl

8

An briathar Bí

- **An Aimsir Láithreach**
  - *An bhfuil an aimsir go maith inniu?*
  - *An bhfuil tú ar saoire sa Spáinn?*
  - *An bhfuil tú tinn?*

9

An briathar Bí

- **An Aimsir Fháistineach**
- An mbeidh?
- Beidh
- Ní bheidh

10

©GaeilgegoDeo2024

An briathar Bí

- *An mbeidh tú ag dul go dtí an Spáinn?*
- *An mbeidh tú ag dul go dtí an Fhrainc?*
- *An mbeidh tú ag dul go dtí an Iodáil?*
- *An mbeidh tú ag dul go Sasana?*
- *An mbeidh tú ag dul go Meiriceá?*
- *An mbeidh tú ag dul go Ceanada?*

11

An briathar Bí

- *An mbeidh tú ag dul go dtí an Spáinn?*
- *An mbeidh tú ag dul go dtí an Fhrainc?*
- *An mbeidh tú ag dul go dtí an Iodáil?*
- *An mbeidh tú ag dul go Sasana?*
- *An mbeidh tú ag dul go Meiriceá?*
- *An mbeidh tú ag dul go Ceanada?*

12

An briathar Bí

- An mbeidh tú saor Déardaoin?
- Beidh. Cén fáth?
- Ní bheidh. Beidh mé ag obair.

13

©GaeilgegoDeo2024

Saor

- An mbeidh tú **saor** Déardaoin?
  - Beidh
  - Ní bheidh
- An mbeidh tú **saor** Dé hAoine? –
  - Beidh
  - Ní bheidh

14

Saor

- An mbeidh tú **saor** Dé Sathairn? –
  - Beidh. Cén fáth?
  - Ní bheidh. Beidh mé ag obair.

15

Saor

- An dtuigeann tú: *An mbeidh tú saor?*
- Féach ar na ceisteanna agus na freagraí ar an sleamhnán **Saor** arís.

16

©GaeilgegoDeo2024

Saor

- An mbeidh tú **saor** Déardaoin?
  - Beidh
  - Ní bheidh
- An mbeidh tú **saor** Dé hAoine? –
  - Beidh
  - Ní bheidh

17

Saor

- An mbeidh tú **saor** Dé Sathairn? –
  - Beidh. Cén fáth?
  - Ní bheidh. Beidh mé ag obair.

18

An aimsir fháistineach

- Conas a chuirtear ceist san aimsir fháistineach?
- Cén tionchar atá ag **An** ar an mbriathar?
- Conas a chumtar an fhoirm dhiúltach?
- Cén tionchar atá ag **Ní** ar an mbriathar?
- An bhfuil na rialacha seo cosúil le haon aimsir eile?

19

©GaeilgegoDeo2024

An briathar **Bí**

An Aimsir Chaite	An Aimsir Láithreach	An Aimsir Fháistineach
• **An** raibh?	• **An** bhfuil?	• **An** mbeidh?
• Bhí	• Tá	• Beidh
• **Ní** raibh	• Níl	• **Ní** bheidh

20

An aimsir fháistineach

- Cuirtear **urú** ar an mbriathar i ndiaidh ***An***, go díreach mar a tharlaíonn le briathra san aimsir láithreach.
- Mar shampla: ***An m****bíonn tú?* ***An n****déanann tú?* ***An d****téann tú?*
- Leanann **séimhiú** ***Ní*** san aimsir fháistineach chomh maith: ***Ní*** *b****h****eidh*,
- Feicfidh tú tuilleadh samplaí amach anseo.

21

Briathra Rialta

An Aimsir Chaite	An Aimsir Láithreach	An Aimsir Fháistineach
• **Ar + séimhiú?**	• **An + urú?**	• **An + urú?**
• **Níor + séimhiú**	• **Ní + séimhiú**	• **Ní + séimhiú**

22

©GaeilgegoDeo2024

An aimsir fháistineach

- *An mbeidh tú saor Dé hAoine?*
- Tabhair freagra diúltach, agus abair cén fáth nach bhfuil tú saor.
- Ansin, cuir an cheist chéanna ormsa.

23

Ócáidí

Breithlá

Cóisir

Pósadh

24

Ócáidí

Bainnis

Cruinniú

25

©GaeilgegoDeo2024

Ócáidí

Breithlá

Cóisir

Pósadh

26

Ócáidí

Bainnis

Cruinniú

27

Ócáidí ar lean

- Nochtfaidh mé na híomhánna, ceann ar cheann.
- Abair liom an foclóir ceart.

28

©GaeilgegoDeo2024

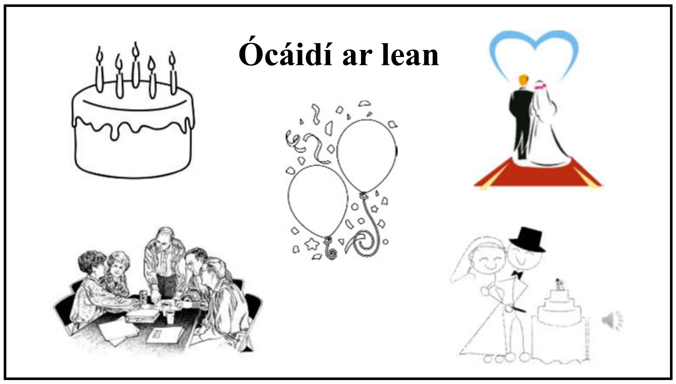

29

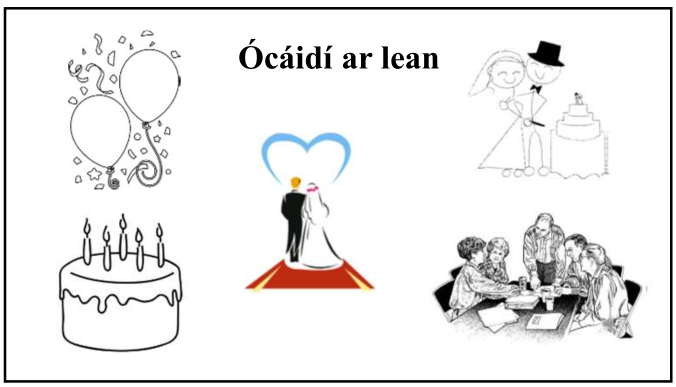

30

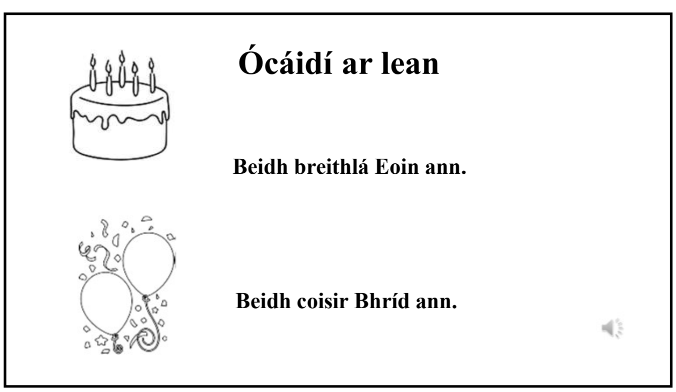

31

©GaeilgegoDeo2024

Ócáidí ar lean

Beidh pósadh Liam

agus Sorcha ann.

32

Ócáidí ar lean

Beidh bainis Shorcha ann.

Beidh cruinniú agam an lá sin.

33

Bileog

Ag déanamh socruithe - Saor?

34

©GaeilgegoDeo2024

Ag déanamh socruithe - Saor?

- Tá cártaí éagsúla clúdaithe.
- Tiocfaidh ceann acu suas ar an sleamhnán agus cuirfidh mé an cheist: *An mbeidh tú saor Dé hAoine?* ort.
- Beidh ort an cheist a fhreagairt, ag baint úsáide as an eolas ar an gcárta.

35

Ag déanamh socruithe - Saor?

- Mar shampla:
- **Cárta 1**
- Múinteoir: An mbeidh tú saor Dé hAoine?
- Foghlaineoir: Ní bheidh.
- Múinteoir : Cén fáth?
- Foghlaineoir : Beidh breithlá Eoin ann.

36

Ag déanamh socruithe - Saor?

M: An mbeidh tú saor Dé hAoine?
F: Ní bheidh.
M : Cén fáth?
F : Beidh breithlá Eoin ann.

37

©GaeilgegoDeo2024

Ag déanamh socruithe - Saor?

M: An mbeidh tú saor Dé hAoine?
F: Ní bheidh.
M : Cén fáth?
F : Beidh bainis Shorcha ann.

38

Ag déanamh socruithe - Saor?

M: An mbeidh tú saor Dé hAoine?
F: Ní bheidh.
M : Cén fáth?
F : Beidh cruinniú agam an lá sin.

39

Ag déanamh socruithe - Saor?

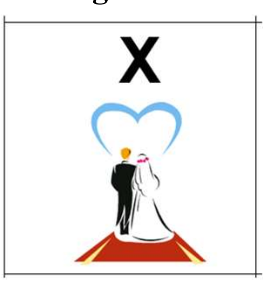

M: An mbeidh tú saor Dé hAoine?
F: Ní bheidh.
M : Cén fáth?
F : Beidh pósadh Liam agus Sorcha ann.

40

©GaeilgegoDeo2024

Ag déanamh socruithe - Saor?

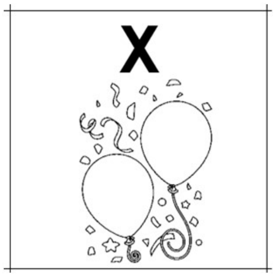

M: An mbeidh tú saor Dé hAoine?
F: Ní bheidh.
M : Cén fáth?
F : Beidh cóisir Bhríd ann.

41

Ócáidí eile

- scannán
- dráma
- ceolchoirm
- seisiún ceoil

42

Na hócáidí ar fad

43

©GaeilgegoDeo2024

Na hócáidí ar fad

44

Na hócáidí ar fad

45

Beidh mé ag dul . . . .

- Beidh mé ag dul…
- Cén fáth a ndeirtear:
  - **go dtí** an phictiúrlann/an teach tábhairne **ach**
  - **chuig** cóisir/scannán/bainis

46

©GaeilgegoDeo2024

Beidh mé ag dul . . . .

- Úsáidtear ***chuig*** de ghnáth nuair a bhíonn ócáid i gceist agus úsáidtear ***go dtí*** de ghnáth nuair a bhíonn áit nó foirgneamh i gceist, mar a chlúdaíomar i d**Topaic 5 Caitheamh Aimsire**.

47

Beidh mé ag dul . . . .

1. An mbeidh tú saor Dé hAoine?
2. An mbeidh tú saor Dé hAoine?
3. An mbeidh tú saor Dé hAoine?
4. An mbeidh tú saor Dé hAoine?

48

Comhrá

- **Máire:** Dia duit, a Sheáin!
- **Seán:** Dia is Muire duit, a Mháire.
- **Máire:** Conas atá tú inniu?
- **Seán**: Táim go breá. Agus tú féin? Aon scéal?

49

©GaeilgegoDeo2024

Comhrá

- **Máire:** Táim go diail! Beidh breithlá Aoife ann Dé hAoine. An mbeidh tú saor?
- **Seán:** Ní bheidh. Beidh mé ag obair! Beidh cruinniú mór agam.
- **Máire:** Is trua sin!

50

Comhrá

- **Máire:** Táim go diail! Beidh breithlá Aoife ann Dé hAoine. An mbeidh tú saor?
- Táim go diail!
- Táim go diail! – brill
- brilliant, splendid, wonderful

51

go diail

Cuardach Droim ar Ais - NB Is foclóir **Béarla-Gaeilge** é seo. Tuilleadh eolais...

bang-up » thar cionn, ar dóigh, go diail

brill » ar fheabhas, thar barr, ar dóigh, thar cionn, go diail

fine » go breá, ceart go leor, maith go leor, go diail

great » go hiontach, ar fheabhas, togha, go diail

hunky-dory » go breá, go maith, go diail, thar cionn, togha

52

©GaeilgegoDeo2024

Comhrá

- **Máire:** Dia duit, a Sheáin!
- **Seán:** Dia is Muire duit, a Mháire.
- **Máire:** Conas atá tú inniu?
- **Seán**: Táim go breá. Agus tú féin? Aon scéal?

53

Comhrá

- **Máire:** Táim go diail! Beidh breithlá Aoife ann Dé hAoine. An mbeidh tú saor?
- **Seán:** Ní bheidh. Beidh mé ag obair! Beidh cruinniú mór agam.
- **Máire:** Is trua sin!

54

©GaeilgegoDeo2024